

Про затвердження обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки

сесія
восьмого скликання

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою здійснення заходів щодо увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції, жертв воєн та політичних репресій, зокрема забезпечення пошуку, ведення обліку, облаштування, забезпечення збереження і утримання місць поховання учасників антитерористичної операції, жертв воєн та політичних репресій на території Миколаївської області, проведення системної інформаційно-просвітницької роботи, обласна рада

ВИРІШИЛА :

1. Затвердити обласну Програму увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки (далі – Програма), що додається.
2. Райдержадміністраціям, виконавчим органам територіальних громад, міських (міст обласного значення) рад розробити і затвердити відповідні програми з урахуванням вимог чинного законодавства та затвердженої цим рішенням Програми.

3. Обласній державній адміністрації щорічно під час підготовки обласного бюджету Миколаївської області передбачати кошти на фінансування заходів Програми.

4. Це рішення набирає чинності з 01 січня 2021 року.

5. Визнати таким, що втратило чинність, рішення обласної ради від 22 грудня 2016 року №7 «Про затвердження Комплексної програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2017-2020 роки»

6. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради.

Голова обласної ради

Ганна ЗАМАЗЄСВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення обласної ради

ОБЛАСНА ПРОГРАМА
увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції
та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій
у Миколаївській області на 2021-2023 роки

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Обласна Програма увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки (далі – Програма) розроблена на виконання:

Закону України від 9 квітня 2015 року № 315-VIII «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років»;

постанови Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2000 року № 1867 «Про затвердження Комплексної програми пошуку і впорядкування поховань жертв війни та політичних репресій»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 1096-р «Про затвердження комплексного плану заходів із належного вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України».

Також Програма спрямована на виконання Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695 та стратегічної цілі 2 Висока якість життя людини, оперативної цілі 2.4. Розвиток культурного і духовного середовища, завдання 2.4.2. Збереження і розвиток історико-культурної та духовної спадщини, етнічної, культурної та мовної самобутності національних меншин Стратегії розвитку Миколаївської області на період до 2027 року .

Паспорт Програми наведено у додатку 1.

**Розділ 2. ВИЗНАЧЕННЯ ПРОБЛЕМ, НА РОЗВ'ЯЗАННЯ ЯКИХ
СПРЯМОВАНА ПРОГРАМА**

Сучасний етап розвитку України особливо потребує від органів державної влади та суспільних інституцій здійснення системних заходів, спрямованих на патріотичну консолідацію громадськості та національно-патріотичне виховання молоді, формування єдиної національної пам'яті та ідентичності.

Сьогодні недостатній рівень національно - патріотичного виховання,

велика кількість і доступність неперевіrenoї інформації, ворожа пропаганда, стереотипи і упередження радянських часів тощо призводять до низького рівня громадянської свідомості, що необхідно долати шляхом проведення системної просвітницької роботи.

Для забезпечення цієї діяльності, зокрема, підготовки достовірної інформації про ті чи інші події, здійснюються дослідження історії України та Миколаївщини періоду Другої світової війни та політичних репресій в радянський період, проводиться збір та систематизація інформації про учасників АТО/ООС, свідчень очевидців, спогадів військовослужбовців, волонтерів тощо. Так, у період 2017-2020 років працівниками обласного центру пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (далі – обласний центр) постійно проводилася пошуково-дослідницька робота в архівних установах: Галузевому державному архіві Служби безпеки України, Державному архіві Миколаївської області, в архівах Управління Служби безпеки України в Миколаївській області, Миколаївського апеляційного суду, Головного управління Національної поліції в Миколаївській області. За цей час опрацьовано 530 архівних справ (близько 770 томів), а також близько 3000 справ жителів Миколаївщини, які зазнали політичних репресій, що зберігаються в Державному архіві Миколаївської області.

Забезпечено підготовку та видання 5-ти томів суспільно значущих книг, загальним накладом 5050 примірників, на що використано кошти обласного бюджету у сумі 794,85 тисяч гривень. Так у 2017 році видано 7-ий том науково-документальної серії видання «Реабілітовані історією. Миколаївська область». Обсяг книги 664 сторінки, вона містить 17 наукових статей; майже 1700 персоніфікованих анотацій на осіб, які зазнали політичних репресій, понад 200 сторінок документів з опрацьованих справ, 70 сторінок фотодокументів. Для видання книги накладом 1500 примірників використано кошти обласного бюджету у сумі 170 тисяч гривень. Цього ж року накладом 1000 примірників вийшла книга «Дороги війни», присвячена участі жителів Миколаївщини в АТО. Обсяг книги 512 сторінок, вона містить 79 статей та 405 фотографій. На видання книги використано кошти обласного бюджету у сумі 170 тисяч гривень.

У 2018 році видано книгу, присвячену участі жителів Миколаївщини в АТО/ООС, «Ті, що пройшли крізь вогонь». Обсяг книги 552 сторінки, вона містить 40 статей та майже 300 фотографій, а також творчість учасників АТО/ООС, а це понад 40 художніх творів (в тому числі віршів) та фотографії 25 картин. На видання книги накладом 1000 примірників використано кошти обласного бюджету у сумі 189,9 тисяч гривень. Цього ж року накладом 550 примірників видано 16-ий том Книги Пам'яті України (Миколаївська область). Обсяг книги 412 сторінок, вона містить 7 статей та майже 1500 персоніфікованих даних мирних жителів, які були вивезені на примусові роботи за кордон у роки Другої світової війни. На видання книги використано кошти обласного бюджету у сумі 74,95 тисяч гривень.

У 2020 році вийшов 8-ий том видання «Реабілітовані історією. Миколаївська область». Обсяг книги 700 сторінок. До книги увійшли

11 наукових статей; близько 2250 персоніфікованих анотацій на осіб, які зазнали політичних репресій, понад 112 сторінок документів з опрацьованих справ (розділ «Мовою архівних документів»), 126 сторінок фотодокументів. На видання книги використано кошти обласного бюджету у сумі 190 тисяч гривень.

Забезпечується збір та систематизація інформації щодо здійснення заходів зувічення пам'яті учасників АТО/ООС. За інформацією райдержадміністрацій та виконавчих комітетів міських рад встановлено 136 меморіальних дощок та пам'ятних знаків на честь загиблих учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, відкрито 1 меморіал, 4 меморіальні комплекси та 11 пам'ятних знаків на честь захисників територіальної цілісності та незалежності України; перейменовано 17 вулиць; 5 загальноосвітнім школам присвоєні імена загиблих учасників АТО.

Створено та постійно оновлюється меморіальний сайт зувічення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій. Зокрема, станом на цей час на сайті розміщено 37 фільмів циклу науково-документальних фільмів з елементами історичної реконструкції «Справа №...»; близько 6000 персональних даних громадян, постраждалих від репресій; близько 1000 персональних даних воїнів, які загинули в роки Другої світової війни; фото та біографічні дані 153 загиблих (або померлих) унаслідок виконання бойових завдань у зоні проведення АТО/ООС; 150 фотографій пам'ятних знаків/меморіальних дощок, пов'язаних зувіченням пам'яті учасників АТО/ООС, з короткими анотаціями; 62 біографічних нариси про загиблих земляків.

Постійно здійснюються заходи з пошуку та впорядкування невідомих поховань на території області. Протягом звітного періоду на території Миколаївської області проведено 37 натурно-польових обстежень, у тому числі із застосуванням спецтехніки. Так, у результаті проведених робіт, у 2019 році неподалік с. Зайчевське Вітовського району виявлено останки 9 німецьких військових, які були передані Німецькій народній спілці по догляду за військовими похованнями; у вересні 2020 року в с. Маліївка Березнегуватського району відбулось урочисте перепоховання останків 12 радянських військових, шляхом підпоховання до братської могили радянських воїнів.

В області активно проводиться робота щодо висвітлення друкованими засобами масової інформації прикладів героїзму воїнів, які брали участь у захисті України в роки Другої світової війни та під час проведення АТО/ООС, заходів, пов'язаних зувіченням пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн, політичних репресій, депортаций та Голокосту. Всього в звітний період із зазначеної тематики розміщено понад 2400 інформаційних матеріалів. Також в закладах освіти області, музеях, бібліотеках постійно проходять заходи патріотичного спрямування, в т.ч. зустрічі з учасниками Другої світової війни та учасниками АТО/ООС, уроки мужності, конференції, «круглі столі», конкурси творів, тематичні виставки тощо.

Зазначені напрями діяльності щодо вшанування пам'яті учасників

антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій, донесення історичної правди до широкого загалу потребують постійної та системної роботи.

Розділ 3. МЕТА ПРОГРАМИ

Метою Програми є патріотична консолідація громадськості, формування єдиної національної пам'яті та ідентичності, зокрема шляхом вшанування учасників АТО/ООС, ветеранів Другої світової війни, увічнення пам'яті жертв нацистського окупаційного та комуністичного тоталітарного режиму, а також висвітлення широкому загалу достовірної інформації про події періоду існування тоталітарного режиму в СРСР, Другої світової війни, про геройів сьогодення, які ціною своїх життів забезпечують неподільність нашої держави, вибирають для країни мир, цілісність та єдність.

Розділ 4. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Програма передбачає проведення протягом 2021-2023 років комплексу заходів, спрямованих на увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій, шляхом видання суспільно значущих книг, пошуку, впорядкування, забезпечення збереження і утримання місць поховання учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій на території Миколаївської області, проведення системної інформаційно-просвітницької роботи.

Розділ 5. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ І ЗАХОДІВ ПРОГРАМИ

Основними завданнями програми є:
 увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій;
 пошук, виявлення, впорядкування і утримання в належному стані місць поховань та місць, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій;
 проведення системної інформаційно-просвітницької роботи з метою формування національно-патріотичної громадської думки.
 Завдання і заходи Програми наведені у додатку 2.

Розділ 6. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Виконання Програми дасть змогу:
 забезпечити збір, оброблення та висвітлення широкому загалу інформації про учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій шляхом видання книг, публікацій у друкованих засобах масової інформації, наповнення сайта-меморіалу;

забезпечити виявлення, упорядкування, збереження та утримання місць поховань учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, осіб, які загинули чи померли внаслідок воєн, депортациї та політичних репресій, а також пам'ятників та інших місць, пов'язаних зувічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій.

Розрахунок очікуваних результатів реалізації Програми наведено у додатку 3.

Розділ 7. РОЗРАХУНОК ОБСЯГІВ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ

Фінансування заходів Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів обласного бюджету та бюджетів місцевого самоврядування у межах можливостей їх дохідної частини, виходячи з конкретних завдань, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Орієнтовний розрахунок обсягів та визначення джерел фінансування заходів Програми наведено у додатку 4.

Розділ 8. КООРДИНАЦІЯ І КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Організація виконання Програми покладається на районні державні адміністрації, міські ради, інші органи, які визначені відповідальними виконавцями заходів Програми. Безпосередній контроль та координація виконання завдань і заходів Програми здійснюється управлінням інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Миколаївської обласної державної адміністрації.

Відповідальні виконавці Програми щокварталу до 01 числа місяця, що настає за звітним періодом, інформують обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності про хід її виконання.

Управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю Миколаївської обласної державної адміністрації щороку до 01 березня інформує постійну комісію обласної ради з питань законності, депутатської діяльності, антикорупційної і регуляторної політики, зв'язків з органами місцевого самоврядування та засобами масової інформації про хід виконання заходів Програми.

ПАСПОРТ

обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки

1. Програму схвалено розпорядженням голови облдержадміністрації від 11 грудня 2020 року № 524-р «Про затвердження обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки».

2. Програму затверджено рішенням обласної ради від _____
№_____

3. Ініціатори:
 управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації;
 обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності.

4. Відповідальні виконавці:
 департамент освіти і науки облдержадміністрації;
 управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації;
 управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації;
 управління житлово-комунального господарства облдержадміністрації;
 райдержадміністрації;
 обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням);
 державна інспекція по охороні пам'яток культури в Миколаївській області;
 виконавчі органи сільських, селищних, міських рад (за узгодженням);
 пошукові громадські організації (за узгодженням);
 обласне культурно-освітнє товариство "Меморіал" (за узгодженням).

5. Термін виконання: 2021-2023 роки.

6. Обсяги та джерела фінансування:

	На всю програму	У тому числі за роками (тис.гривень)*		
		2021	2022	2023
1	2	3	4	5
Усього	4361,5			

	На всю програму	У тому числі за роками (тис.гривень)*		
		2021	2022	2023
1	2	3	4	5
У тому числі				
Кошти обласного бюджету	4361,5	1345,3	1419,8	1596,4
Кошти інших місцевих бюджетів	У межах можливостей дохідної частини			

*Примітка. Остаточний обсяг фінансування заходів обласної Програми визначається рішенням обласної ради під час затвердження обласного бюджету Миколаївської області на відповідний бюджетний рік і може змінюватися з урахуванням надходжень до обласного бюджету.

В.о. начальника управління
інформаційної діяльності та комунікацій
з громадськістю облдержадміністрації

Олена ІВАНЕНКО

Додаток 2 до Програми

ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ ОБЛАСНОЇ ПРОГРАМИ УВЧНЕННЯ ПАМ'ЯТИ УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРІСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЙ ТА ОПЕРАЦІЙ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ, ЖЕРТВ ВОЕН ТА ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ У МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ НА 2021-2023 РОКИ

Завдання	Заходи, які спрямовуються на виконання завдань	Строк виконання заходу	Відповідальні виконавці	Джерело фінансування	Обсяги фінансових ресурсів (тис. грн/річ)*		
					Всього	У тому числі за роками	2021 рік
1	2	3	4	5	6	7	8
Завдання I. Увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв війни та політичних репресій	Захід 1.1. Надання фінансової підтримки обласному центру пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності	2021-2023 роки	Управління діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації	Інші бюджети	3678,3	1144,6	1223,7
	Захід 1.2. Увічнення пам'яті воїнів, які виявили героїзм у захисті України під час проведення антитерористичної операції об'єднаних сил, шляхом установлення пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних дощок тощо); найменування (перейменування) на їх честь об'єктів місцевої інфраструктури (площ, вулиць, провулків), закладів освіти	2021-2023 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління культури, національностей та релігії облдержадміністрації, районних органів міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Інші бюджети	Обласний бюджет	У межах можливостей дохідної частини	У межах можливостей дохідної частини
	Захід 1.3. Забезпечення функціонування та оновлення тематичних експозицій з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій в музеях, школах музейних обlasti	2021-2023 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління культури, національностей та релігії облдержадміністрації, районних органів міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Інші бюджети	Обласний бюджет	У межах можливостей дохідної частини	У межах можливостей дохідної частини
	Захід 1.4. Проведення дослідницької діяльності з відбору, опрацювання архівних документів в Центральному державному архіві об'єднань, Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України, Державному архіві Миколаївської області, Галузевому	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), обласне культурно-освітнє товариство "Меморіал" (за узгодженням)	Обласний бюджет	-	-	-

Продовження додатка 2 до Програми обсягу фінансових ресурсів (тип титаневий)*

Завдання		Задачи, які спрямовуються на виконання завдань	Строк виконання заходу	Відповідальні виконавці	Джерело фінансування	Обсяги фінансових ресурсів (тис. гривень)*		
						Всього	У тому числі за роками	2021 рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	державному архіві Служби безпеки України, в архівах Управління Служби безпеки України в Миколаївській, Херсонській та Одеській областях, Головного управління Національної поліції в Миколаївській області, Миколаївського апеляційного суду	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням)	Обласний бюджет	-	-	-	-
Захід 1.5. Проведення науково-дослідницьких заходів спільно з Українським інститутом національної пам'яті та Інститутом історії України Національної академії наук України, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн, політичних репресій, депортаций та Голодосту	Захід 1.6. Збір, оброблення та систематизація інформації про осіб, які загинули внаслідок проведення АТО/ООС	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), райдержадміністрації, виконавчі органи міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Обласний бюджет	-	-	-	-
Захід 1.7. Збір інформації про учасників АТО/ООС, свідчень очевидців, спогадів тощо		2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), райдержадміністрації, виконавчі органи міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Обласний бюджет	-	-	-	-
Захід 1.8. Підготовка та видання суспільно важливих книг, зокрема науково-документальної серії видання		2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням)	Обласний бюджет	665,0	195,0	190,0	280,0

Завдання	Заходи, які спрямовуються на виконання завдань	Строк виконання заходу	Відповідальні виконавці	Джерело фінансування	Обсяги фінансових ресурсів (тис. гривень)*				
					Всього	У тому числі за роками	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	«Реабіліговані історією. Миколаївська область», серіалу «Книга Пам'яті України», книг про увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та їхніх родичів	2	3	4	5	6	7	8	9
	Захід 1.9. Наповнення та утримання на належному технічному рівні меморіального сайта з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням)	Обласний бюджет	18,2	5,7	6,1	6,4	
ВСЬОГО ЗА ЗАВДАННЯМ I				Обласний бюджет	4361,5	1345,3	1419,8	1596,4	
				Інші місцеві бюджети	У межах можливостей дохідної частини				
Завдання II. Популкування, виявлення, впорядкування і утримання в належному стані місць поховання учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, пам'ятників та інших місць, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій	Захід 2.1. Сприяння проведенню робіт з метою пошуку поховань жертв воєн та політичних репресій, проведенню екстумашії, дослідження та перепоховання екстумованих останків, паспортизації виявлених поховань	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), виконавчі органи міських, селищних, сільських рад (за узгодженням), управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації, державна інспекція по охороні пам'яток культури в Миколаївській області (за узгодженням), пошукові громадські організації (за узгодженням)	Обласний бюджет	Інші місцеві бюджети	У межах можливостей дохідної частини			
	Захід 2.2. Здійснення дослідження, інвентаризації та розсекречення місць поховань на території Миколаївської області іноземців, які перебували у таборах для військовополонених та	2021-2023 роки	Обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), обласна міжвидомча комісія у справах	Обласний бюджет	-	-	-	-	

Продовження додатка 2 до Програми обсягу фінансових ресурсів

Завдання	Задачі, які спрямовуються на виконання завдань	Виконання заходу	Строк заходу	Відповідальні виконавці	Джерело фінансування	Обсяги фінансових ресурсів (тис. гривень)*				
						всього	2021 рік	2022 рік	2023 рік	
1	інтернованих осіб, з метою виконання міжнародних договорів України	2	3	4	Увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції, жертв воєн та політичних репресій	5	6	7	8	9
Захід	2.3. Проведення робіт з упорядкування та благоустрою поховань учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, збереження пам'ятників та інших місць, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, забезпечення їх утримання в належному сантарному стані	2021-2023 роки	Управління комунального господарства облдержадміністрації, управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації, державна інспекція по охороні пам'яток культури в Миколаївській області (за узгодженням), райдержадміністрації, виконавчі органи міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Обласний бюджет	У межах можливостей дохідної частини	Інші місцеві бюджети	У межах можливостей дохідної частини			
ВСЬОГО ЗА ЗАВДАННЯМ II						Обласний бюджет	У межах можливостей дохідної частини			
Завдання	III. Проведення системної інформаційно-просвітницької роботи з метою формування національно-патріотичної громадської думки	Захід 3.1. Проведення зустрічей учасників АТО/ООС, ветеранів воєн з учнівською та студентською молодіжю, уроків мужності, конференцій, «круглих столів», конкурсів творів, тематичних виставок, патріотичних акцій, інших заходів з ушанування пам'яті учасників АТО/ООС та учасників воєн	2021-2023 роки	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, управління культури, національностей та релігій облдержадміністрації, обласний центр пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності (за узгодженням), райдержадміністрації, виконавчі органи міських, селищних, сільських рад (за узгодженням)	Обласний бюджет	У межах можливостей дохідної частини	Інші місцеві бюджети	У межах можливостей дохідної частини		

Продовження
додатка 2 до Програми

*Примітка. Остаточний обсяг фінансування заходів областної Программи визначається рішенням обласної ради під час затвердження обласного бюджету Миколаївської області на відповідний бюджетний рік і може змінюватися з урахуванням надходжень до обласного бюджету.

В.о.начальника управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації

19

Олена ІВАНЕНКО

Додаток 3 до Програми

**Розрахунок очікуваних результатів
обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил,
жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки**

Назва заходу	Назва показника	Одиниця вимірю	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6
Завдання I. Увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв війни та політичних репресій					
Захід 1.1. Надання в установленому порядку чинним законодавством підтримки обласному центру пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності	Кошти, використані на реалізацію заходів програми	тис. грн*	1144,6	1223,7	1310,0
Захід 1.2. Увічнення пам'яті воїнів, які виявили геройзм у захисті України під час проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, шляхом установлення пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних дощок тощо)	Кількість установлених пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних дощок тощо)	одиниць	152	152	152
Захід 1.3. Забезпечення функціонування та оновлення тематичних експозицій з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій в музеях, школьних музеях області	Кількість діючих експозицій	одиниць	168	168	168
Захід 1.4. Проведення дослідницької діяльності з відбору, опрацювання	Кількість опрацьованих, відзнятих архівних справ, археографічно	одиниць	240	260	280

Назва заходу	Назва показника	Продовження додатка 3 до Програми			
		Одиниця вимірю	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1 архівних документів в Центральному державному архіві громадських об'єднань, Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України, Державному архіві Миколаївської області, Галузевому державному архіві Служби безпеки України, в архівах Управління Служби безпеки України в Миколаївській, Херсонській та Одеській областях, Головного управління Національної поліції в Миколаївській області, Миколаївського апеляційного суду	підготовлених для оприлюднення чи публікації	3	4	5	6
Захід 1.5. Проведення науково-дослідницьких заходів спільно з Українським інститутом національної пам'яті та Інститутом історії України Національної академії наук України, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн, політичних репресій, депортаций та Голокосту	Кількість заходів, спільних проектів	одиниць	4	5	5
Захід 1.6. Збір, оброблення та систематизація інформації про осіб, які загинули внаслідок проведення АТО/ООС	Кількість інформаційних матеріалів	одиниць	153	153	153

Назва заходу		Назва показника		Одиниця вимірю	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7	
Захід 1.7. Збір інформації про учасників АТО/ООС, свідчень очевидців, спогадів гонцо	Кількість проведених інтерв'ю, отриманих матеріалів	одиниць	5	6	6	7	
Захід 1.8. Підготовка та видання супільно важливих книг, зокрема науково-документальної серії видання «Реабілітовані історією. Миколаївська область», серіалу «Книга Пам'яті України», книг про увічнення пам'яті учасників АТО/ООС тощо	Обсяг видатків на видання супільно важливих книг	тис.грн	195,0	190,0	280,0		
Захід 1.9. Наповнення та утримання на належному технічному рівні меморіального сайта зувічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій	Кількість розміщених матеріалів	одиниць	2	1	2		
Завдання II. Попушк, виявлення, впорядкування і утримання в належному стані місць поховання учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, пам'ятників та інших місць, пов'язаних зувічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій	Обсяг видатків на утримання на належному технічному рівні меморіального сайта	тис.грн	5,7	6,1	6,4		
Захід 2.1. Сприяння проведенню експедиційних, пошукових робіт з метою пошуку поховань жертв воєн та політичних репресій, проведенню екстремумії, дослідження та перепоховання екстремумованих останків, паспортизації виявлених поховань	Кількість проведених пошукових, експедиційних, пошукових робіт	одиниць	7	7	7		

Назва заходу		Назва показника	Одиниця вимірю	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	Кількість проведених заходів	одиниць	3	4	5
Захід 2.2. Здійснення дослідження, інвентаризації та розсекречення міської поховань на території Миколаївської області іноземців, які перебували у таборах для військовополонених та інтернованих осіб, з метою виконання міжнародних договорів України						
Захід 2.3. Проведення робіт з упорядкування та благоустрою поховань учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, збереження пам'ятників та інших місць, пов'язаних зувічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, забезпечення їх утримання в належному санітарному стані	Кількість проведених заходів	одиниць	2000	2000	2000	
Завдання III. Проведення системної інформаційно-просвітницької роботи з метою формування національно-патріотичної громадської думки						
Захід 3.1. Проведення зустрічей учасників АТО/ООС, ветеранів воєн з учнівською та студентською молоддю, уроків мужності, конференцій, «круглих столів», конкурсів творів, тематичних виставок, патріотичних акцій, інших заходів з ушанування	Кількість проведених заходів	одиниць	5000	5000	5000	5000
	Кількість осіб, охоплених тематичними заходами	осіб	50000	50000	50000	50000

Назва заходу		Назва показника		Одиниця вимірю	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6		
пам'яті учасників АТО/ООС та учасників ВОСН							
Захід 3.2. Висвітлення у засобах масової інформації прикладів героїзму воїнів, які брали участь у захисті України в роки Другої світової війни та під час проведення АТО/ООС, а також заходів з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій	Кількість публікацій	одиниць	500	500	500	500	500

*Примітка. Остаточний обсяг фінансування заходів областної Програми визначається рішенням обласної ради під час затвердження обласного бюджету Миколаївської області на відповідний бюджетний рік і може змінюватися з урахуванням надходжень до обласного бюджету.

В.о. начальника управління
інформаційної діяльності та комунікацій
з громадськістю облдержадміністрації

Олена ІВАНЕНКО

Розрахунок
обсягів та визначення джерел фінансування
обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції
та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій
у Миколаївській області на 2021-2023 роки

Заходи 1	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*			
	всього	у тому числі за роками		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
2	3	4	5	
Захід 1.1. Надання в установленому чинним законодавством порядку фінансової підтримки обласному центру пошукових досліджень та редакційно-видавничої діяльності				
Всього:	3678,3	1144,6	1223,7	1310,0
у тому числі кошти обласного бюджету	3678,3	1144,6	1223,7	1310,0
Заробітна плата	2885,0	897,6	959,6	1027,8
Кількість штатних одиниць	11	11	11	11
Середньомісячна заробітна плата на штатну одиницю	X	6,800	7,270	7,786
Нарахування на оплату праці	634,9	197,5	211,2	226,2
Кількість місяців	36	12	12	12
Середня сума нарахувань на заробітну плату на місяць	X	16,46	17,60	18,85
Поточні видатки, пов'язані з утриманням установи	158,4	49,5	52,9	56,0
Кількість місяців	36	12	12	12
Орієнтовна сума видатків на місяць	X	4,12	4,41	4,67
Захід 1.2. Увічнення пам'яті воїнів, які виявили героїзм у захисті України під час проведення антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, шляхом установлення пам'ятних знаків (пам'ятників, меморіальних дощок тощо); найменування (перейменування) на їх честь об'єктів місцевої інфраструктури (площ, вулиць,				

Заходи	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*			
	всього	у тому числі за роками		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
проводжувань), закладів освіти				
Всього:		У межах можливостей дохідної частини		
у тому числі кошти обласного бюджету		У межах можливостей дохідної частини		
інших місцевих бюджетів		У межах можливостей дохідної частини		
Захід 1.3. Забезпечення функціонування та оновлення тематичних експозицій з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій в музеях, шкільних музеях області				
Всього:		У межах можливостей дохідної частини		
у тому числі кошти обласного бюджету		У межах можливостей дохідної частини		
інших місцевих бюджетів		У межах можливостей дохідної частини		
Захід 1.4. Проведення дослідницької діяльності з відбору, опрацювання архівних документів в Центральному державному архіві громадських об'єднань, Центральному державному архіві вищих органів влади та управління України, Державному архіві Миколаївської області, Галузевому державному архіві Служби безпеки України, в архівах Управління Служби безпеки України в Миколаївській, Херсонській та Одеській областях, Головного управління Національної поліції в Миколаївській області, Миколаївського апеляційного суду				
Всього:	-	-	-	-
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-

Заходи	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*			
	всього	у тому числі за роками		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 1.5. Проведення науково-дослідницьких заходів спільно з Українським інститутом національної пам'яті та Інститутом історії України Національної академії наук України, пов'язаних з увічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн, політичних репресій, депортаций та Голокосту				
Всього:	-	-	-	-
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 1.6. Збір, оброблення та систематизація інформації про осіб, які загинули внаслідок проведення АТО/ООС				
Всього:	-	-	-	-
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 1.7. Збір інформації про учасників АТО/ООС, свідчень очевидців, спогадів тощо				
Всього:	-	-	-	-
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 1.8. Підготовка та видання суспільно важливих книг, зокрема науково-документальної серії видання «Реабілітовані історією. Миколаївська область», історико-меморіального серіалу «Книга Пам'яті України», книг про				

Продовження
додатка 4 до Програми

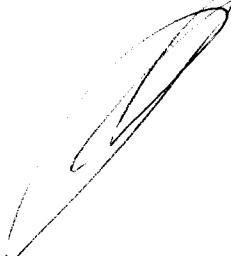
Заходи	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*			
	всього	у тому числі за роками		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
увічнення пам'яті учасників АТО/ООС тощо				
Всього:	665,0	195,0	190,0	280,0
у тому числі кошти обласного бюджету	665,0	195,0	190,0	280,0
Кількість виданих книг	5	2	1	2
Середня вартість виданих книг, з урахуванням індексу споживчих цін	133,0	97,5	190,0	140,0
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 1.9. Наповнення та утримання на належному технічному рівні меморіального сайта з увічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій				
Всього:	18,2	5,7	6,1	6,4
у тому числі кошти обласного бюджету	18,2	5,7	6,1	6,4
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-
Захід 2.1. Сприяння проведенню польових, експедиційних, пошукових робіт з метою пошуку поховань жертв воєн та політичних репресій, проведенню ексгумації, дослідження та перепоховання ексгумованих останків, паспортизації виявлених поховань				
Всього:	У межах можливостей дохідної частини			
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів	У межах можливостей дохідної частини			
Захід 2.2. Здійснення дослідження, інвентаризації та розсекречення місць поховань на території Миколаївської області іноземців, які перебували у				

Заходи	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*				
	всього	у тому числі за роками			
		2021 рік	2022 рік	2023 рік	
1	2	3	4	5	
таборах для військовополонених та інтернованих осіб, з метою виконання міжнародних договорів України					
Всього:	-	-	-	-	-
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів	-	-	-	-	-
Захід 2.3. Проведення робіт з упорядкування та благоустрою поховань учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, збереження пам'ятників та інших місць, пов'язаних зувічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій, забезпечення їх утримання в належному санітарному стані					
Всього:	У межах можливостей дохідної частини				
у тому числі кошти обласного бюджету	У межах можливостей дохідної частини				
інших місцевих бюджетів	У межах можливостей дохідної частини				
Захід 3.1. Проведення зустрічей учасників АТО/ООС, ветеранів воєн з учнівською та студентською молоддю, уроків мужності, конференцій, «круглих столів», конкурсів творів, тематичних виставок, патріотичних акцій, інших заходів з ушанування пам'яті учасників АТО/ООС та учасників воєн					
Всього:	У межах можливостей дохідної частини				
у тому числі кошти обласного бюджету	У межах можливостей дохідної частини				
інших місцевих бюджетів	У межах можливостей дохідної частини				
Захід 3.2. Висвітлення у засобах					

Заходи	Обсяги фінансових ресурсів (тис.грн)*			
	всього	у тому числі за роками		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
масової інформації прикладів героїзму воїнів, які брали участь у захисті України в роки Другої світової війни та під час проведення АТО/ООС, а також заходів зувічнення пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій				
Всього:		У межах можливостей дохідної частини		
у тому числі кошти обласного бюджету	-	-	-	-
інших місцевих бюджетів		У межах можливостей дохідної частини		
Всього за Програмою:	4361,5	1345,3	1419,8	1596,4
у тому числі кошти обласного бюджету	4361,5	1345,3	1419,8	1596,4
інших місцевих бюджетів		У межах можливостей дохідної частини		

*Примітка. Остаточний обсяг фінансування заходів обласної Програми визначається рішенням обласної ради під час затвердження обласного бюджету Миколаївської області на відповідний бюджетний рік і може змінюватися з урахуванням надходжень до обласного бюджету.

В.о. начальника управління
інформаційної діяльності та комунікацій
з громадськістю облдержадміністрації

Олена ІВАНЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до рішення обласної ради «Про затвердження обласної Програми увічнення
пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил,
жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області
на 2021-2023 роки»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення обласної ради

Прийняття рішення обласної ради сприятиме продовженню проведення в області системної роботи з увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій.

2. Мета і шляхи її досягнення

Рішення обласної ради підготовлено з метою забезпечення створення сприятливих умов для подальшої патріотичної консолідації громадськості, формування єдиної національної пам'яті та ідентичності, висвітлення широкому загалу достовірної інформації про події періоду існування тоталітарного режиму в СРСР, Другої світової війни, антитерористичної операції та операції об'єднаних сил.

3. Правові аспекти

Рішення обласної ради підготовлено відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та на виконання Закону України від 9 квітня 2015 року № 315-VIII «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років», постанови Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2000 року № 1867 «Про затвердження Комплексної програми пошуку і впорядкування поховань жертв війни та політичних репресій», розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 листопада 2019 року № 1096-р «Про затвердження комплексного плану заходів із належного вшанування пам'яті захисників України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України».

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Фінансування заходів Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів обласного, міських (міст обласного значення) та районних бюджетів у межах можливостей їх дохідної частини, виходячи з конкретних завдань, а також за рахунок інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Обсяги фінансування визначаються відповідними радами, виходячи із наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів.

Установи та організації, що беруть участь у виконанні Програми, діють у межах кошторисів, передбачених на здійснення їх основної діяльності.

5. Позиція заінтересованих органів

Рішення обласної ради не зачіпає інтереси інших органів влади.

6. Регіональний аспект

Рішення не стосується розвитку адміністративно-територіальної одиниці.

7. Громадське обговорення

Проект обласної Програми обговорено шляхом проведення електронних консультацій з громадськістю.

8. Прогноз результатів

Реалізація Програми дозволить:

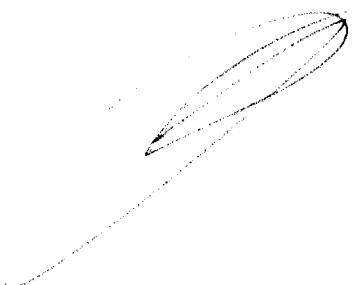
забезпечити збір, оброблення та висвітлення широкому загалу інформації про учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій шляхом видання книг, публікацій у друкованих засобах масової інформації, наповнення сайта-меморіалу;

забезпечити виявлення, упорядкування, збереження та утримання місць поховань учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, осіб, які загинули чи померли внаслідок воєн, депортациї та політичних репресій, а також пам'ятників та інших місць, пов'язаних зувічненням пам'яті учасників АТО/ООС, жертв воєн та політичних репресій.

9. Оприлюднення

Проект рішення обласної ради «Про затвердження обласної Програми увічнення пам'яті учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил, жертв воєн та політичних репресій у Миколаївській області на 2021-2023 роки» оприлюднено на офіційному сайті облдержадміністрації 11 грудня 2020 року https://www.mk.gov.ua/ua/pub_info/plans/

В.о. начальника управління
інформаційної діяльності та
комунікацій з громадськістю
облдержадміністрації

Олена ІВАНЕНКО